

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia wtorek, 12 sierpnia 2025 r.

Poz. 3100

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.144.2025 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 11 sierpnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.), stwierdzam nieważność załącznika do uchwały Rady Gminy Wieliczki Nr XIV/104/2025 z dnia 23 lipca 2025 r. w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury : Gminnej Biblioteki Publicznej w Wieliczkach i Gminnego Ośrodka Kultury w Wieliczkach i utworzenia samorządowej instytucji kultury o nazwie Gminne Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Wieliczkach i nadania statutu, w części obejmującej:

- § 16 pkt 5) załącznika uchwały, w odniesieniu do sformułowania „i inne źródła”.

Uzasadnienie

Uchwałą wskazaną na wstępie, która wpłynęła do tutejszego organu w dniu 23 lipca 2025 r., powołując jako podstawę art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 19 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2024 r., poz. 87) w związku z art. 13 i art. 18 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. z 2022 r., poz. 2393), Rada Gminy Wieliczki utworzyła samorządową instytucję kultury pod nazwą Gminne Centrum Kulturalno-Biblioteczne w Wieliczkach, nadając tej jednostce statut, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

W treści zakwestionowanego przepisu, określając źródła finansowania instytucji, Rada wskazała, że należą do nich darowizny, zapisy osób fizycznych, prawnych i inne źródła.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 w zw. z art. 19 ust. 4 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, statut nowej instytucji kultury powstałej w wyniku połączenia, zawiera:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę instytucji kultury
- 2) zakres działalności
- 3) organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania
- 4) określenie źródeł finansowania
- 5) zasady dokonywania zmian statutowych
- 6) postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić.

Analogicznie, w odniesieniu do bibliotek, w treści art. 11 ust. 3 pkt 1) – 4) ustawy o bibliotekach, statut biblioteki, określa w szczególności cele i zadania biblioteki, organy biblioteki i jej organizację, w tym zakres działania i lokalizację filii oraz oddziałów, nazwę jednostki sprawującej nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki - w odniesieniu do biblioteki wchodzącej w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, a także - źródła finansowania działalności biblioteki.

Z powołanych przepisów jednoznacznie wynika, że ustawodawca zobowiązał lokalnego prawodawcę do określenia w statucie źródeł finansowania działalności danej jednostki, a jednocześnie - że wyłącznie organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jest uprawniony do określenia źródeł finansowania instytucji

kultury. Posłużenie się w tym zakresie przez Radę Gminy Wieliczki sformułowaniem „i inne źródła” oznacza, że dopuszcza ona finansowanie instytucji kultury w zakresie nieprzewidzianym przez statut, ze źródeł bliżej nieokreślonych, pozostających nawet poza wiedzą organu stanowiącego.

Powyższe pozostaje sprzeczne z art. 13 ust. 2 pkt 4) ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Regulacja zawierająca katalog otwarty źródeł finansowania działalności instytucji kultury (poprzez sformułowanie „i inne źródła”) narusza w sposób istotny ww. przepis ustawy.

W świetle powyższego, stwierdzenie nieważności postanowienia statutu, w zakresie określonym w sentencji rozstrzygnięcia, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Należy nadmienić, iż analogiczne stanowisko zajmował Wojewoda Warmińsko-Mazurski w rozstrzygnięciach nadzorczych z dnia 25 lutego 2021 r., znak: PN.4131.67.2021, z dnia 22 marca 2021 r., znak: PN.4131.95.2021, z dnia 11 stycznia 2022 r., znak: PN.4131.17.2022. Pogląd taki znajduje obecnie odzwierciedlenie w judykaturze. Sądy administracyjne (m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 29 kwietnia 2025 r., sygn.: II SA/Ke 54/25, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 26 kwietnia 2024 r., sygn.: II SA/Łd 117/24) podnoszą, że „(...) Ustawodawca wymaga od prawodawcy miejscowego określenia źródeł finansowania instytucji kultury. Wobec powyższego nie może on - poprzez użycie sformułowań „oraz innych źródeł” - pozostawiać otwartego katalogu tych źródeł finansowania. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie ma możliwości przekazania kompetencji do określania dalszych źródeł finansowania instytucji kultury innemu podmiotowi (...)”.

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski